Apostolsko pismo »Fide incensus«

APOSTOLSKO PISMO U OBLIKU
MOTUPROPRIJA

PAPE FRANJE

FIDE INCENSUS

KOJIM SE SVIM REDOVIMA, KONGREGACIJAMA I ZAJEDNICAMA NADAHNUTIM KARIZMOM *SANTO SPIRITO IN SASSIA* ODOBRAVA LITURGIJSKI KULT BRATA GUIDA DE MONTPELLIERA S NASLOVOM BLAŽENI.

“Raspaljen vjerom, gorljiv milosrđem, toliko pobožan i pun ljubavi prema siromasima da im je iskazivao čast kao učiteljima, da ih je častio kao zaštitnike, volio kao braću, brinuo za njih kao za sinove, a naposljetku da ih je častio kao sliku Kristovu” (P. Saunier, *Disertacija o Svetom poglavaru Reda Duha Svetoga: u kojoj raspravlja o podrijetlu i razvoju cijelog Reda, posebno o širenju Rimske kuće, njegovim prerogativima i strukturi*, Lyon, 1649, str. 32). Tim je riječima Pierre Saunier opisao duboku vjeru Guida de Montpelliera, čiji je život bio posvećen i nadahnut služenjem onima koji su bili najpotrebniji.

Guido je rođen u drugoj polovici dvanaestog stoljeća, u francuskom gradu Montpellieru, u imućnoj obitelji. Prije 1190. godine počeo je služiti siromašnima i potrebitima, osnovavši za njih bolnicu-dom u predgrađu Montpelliera. Od samog početka Guido je ovo djelo milosrđa povjerio Duhu Svetome.

Guido je u kratkom vremenu naišao na mnoge sljedbenike koji su, nadahnuti njegovim primjerom, htjeli služiti siromašnima i potrebitima. Tako je rođena zajednica čiji su članovi bili muškarci i žene, laici i redovnici.

Lotario di Segni, budući papa Inocent III., tijekom studija u Francuskoj, upoznao je Guidova djela milosrđa i nakon izbora za papu, pružio im je svoju podršku.

U buli *Hiis precipue* od 22. travnja 1198., tražeći od svih biskupa da podrže inicijative Guida de Montpelliera, papa Inocent III. je napisao: “Stoga, kao što smo saznali iz mnogih istinitih izvještaja, bolnica Duha Svetoga, o kojoj brine voljeni sin brat Guido koji ju je sagradio u Montpellieru, među ostalim novosagrađenim bolnicama, ističe se religioznošću i prakticira gostoprimstvo ispunjeno ljubavlju; upravo to su oni koji su, nakon iskustva njihove ljubavi, mogli to još potpunije naučiti. Jer ondje se gladni site, siromasi odijevaju, bolesnima se daju potrebne stvari, a najpotrebnijima se nudi veća utjeha i to tako da se gospodar i braća ove kuće moraju zvati ne toliko primateljima potrebitih koliko njihovim slugama, a oni koji milosrdno dijele potrepštine siromasima doista su potrebiti među siromasima” (*Hiis precipue*: ed. critica ex registris Vaticanis: O. Hageneder – A. Haidacher (ur.), *Die Register Innocenz’ III*, str. 139).

Dana 23. travnja 1198. bolnica u Montpellieru došla je pod izravnu nadležnost Svete Stolice, a papa joj je potvrdio redovničko pravilo koje je pripremio Guido za svoju zajednicu: “Dok odobravamo ovo pravilo za one koji biraju redovnički život i druge stvari s njim povezane, stavljamo ga pod zaštitu blaženog Petra i našu te štitimo povlasticom ovog dokumenta gore spomenutu bolnicu Duha Svetoga sagrađenu u Montpellieru, u kojoj ste se posvetili službi Božjoj, […] utvrđujući da sve kuće koje sada zakonito posjedujete i koje biste razumno mogli steći u budućnosti, moraju ovisiti o gore spomenutoj bolnici Duha Svetoga iz Montpelliera, a isto tako njihovi opunomoćenici moraju biti podložni vama, brate Guido, i vašim nasljednicima, ponizno pokoravajući se i ponizno primajući i čuvajući tvoj ispravak i ispravak tvojih nasljednika” (*Religiosam vitam eligentibus*, O. Hageneder – A. Haidacher (ur.), *Die Register Innocenz’ III*, str. 142-143).

Godine 1198., osim bolnice u Monpellieru, zajednica je imala još deset sličnih mjesta na jugu Francuske i dva u Rimu. Bulom *Cupientes pro plurimis*, izdanoj u Anagniju 1. prosinca 1201., crkva *Sancta Maria in Saxia* u Rimu (danas Crkva Svetoga Duha u Sasiji), zajedno s *domus hospitalis*, koju je između 1198. i 1201. utemeljio papa Inocent III., povjeren je Guidu de Montpellieru i njegovim drugovima.

Želeći što vjernije ispuniti ideal milosrđa koji je Isus naviještao, Guido je zacrtao vrlo široku svrhu svoga djelovanja, koja je imala za cilj obuhvatiti čovjeka u njegovoj cjelovitosti, dušom i tijelom, te se proširila na najmlađe i najstarije. “Gospodin je onaj koji pati, a liječnici i medicinske sestre su njegove sluge”, poručio je Guido u *Liber Regulae ospitalis Sancti Spiritus*. Ideal pomoći svima posebno se opipljivo oblikovao u skrbi za napuštene bebe i neželjenu djecu. Osim materijalne i duhovne pomoći za same majke i prostitutke, jedan od prvih kotača za novorođenčad izgrađen je u bolnici Svetog Duha u Sasiji, gdje su se bebe mogle anonimno ostavljati pod skrbništvom Guidove zajednice. Napuštene bebe tako su dobile priliku za cjeloviti razvoj u *domus hospitalis*. Guido se nije ograničio samo na pomoć

onima koji su mu dolazili, već je poticao i svoje sestre i braću da izađu na ulice u potrazi za onima u potrebi. Utemeljitelj Montpelliera spojio je to bezuvjetno služenje siromasima s religioznim razmišljanjem o Božjoj ljubavi. Iz tog stalnog susreta s Bogom crpio je snagu da služi nesretnicima, postavši im izvorom utjehe, radosti i mira.

Dana 19. lipnja 1204., bulom *Inter opera pietatis,* papa Inocent III. ponovno je potvrdio novi red i svoju jurisdikciju nad rimskom bolnicom u crkvi *Sancta Maria in Saxia*, čineći je kućom maticom za cijeli red.

Guido je umro u Rimu u prvim mjesecima 1208. godine. Inocent III., u buli *Defuncto Romae*, ponovio je važnost djela milosrđa koja je Guido započeo i potrebu da ih nastave i njegovi nasljednici.

Sjećanje na poniznog i skromnog slugu siromaha Montpelliera šutke se čuvalo sljedeća četiri stoljeća u samostanima i bolnicama, koje su živjele prema pravilu koje je sastavio Guido. Uzastopne generacije sestara i braće, nadahnute vjerom i životom svoga Utemeljitelja, sjećale su ga se u svakodnevnoj molitvi i u vjernom ispunjavanju karizme svoga reda.

Pierre Saunier, o Guidu koji je uključen u njegovo gore spomenuto djelo, sastavio je sljedeće riječi o njegovoj smrti, koje nam toliko govore o tome kako je ostao zapamćen: “Guido/od grofova od Montpelliera/osnivač Reda Duha Svetoga /stigao je do luke u koju je dopirao lahor Duha/pravilo, kompas, kormilo bijaše mu Sveti Križ” (str. 10). S druge strane, Odorico Raynaldi u svojim *Annales Ecclesiastici* objavljenim 1667. piše o Guidu: “…on je bio utemeljitelj vjerskog reda hospitalaca, bio je drag papi Inocentu zbog svoje uzvišene svetosti i zaslužio je ime Blaženi, rodom iz Montpelliera” (str. 25).

I danas Guidov rad donosi brojne i dobre plodove, zahvaljujući redovničkim zajednicama koje neumorno pomažu siromašnima, nastavljajući tako djela milosrđa koja je započeo njihov utemeljitelj u Montpellieru. Ova vrsta života, provedena u službi potrebitih, nadahnuta vjerom u riječi i djela Isusa Krista, ono je o čemu govori Drugi vatikanski koncil: “Kao što je, dakle, Krist obilazio sve gradove i sela liječeći svaku slabost i bolest u znak nadolaska Božjega kraljevstva, tako se i Crkva po svojoj djeci združuje s ljudima svakog položaja, ali najviše sa siromasima i patnicima, i za njih se rado zalaže” (*Ad Gentes*, 12). Nastavlja: “Neka redovnici i redovnice, kao i laici, plamte istom revnošću prema svojim sugrađanima, osobito prema siromašnijima” (*ibid*., 20).

Primjer Guida de Montpelliera, apsolutno jedinstvenog čovjeka u svom skromnom duhovnom životu, poslušnosti i služenju siromasima, uvijek je privlačio i nadahnjivao. Vjerujemo, dakle, da je došao trenutak u kojemu se on na poseban način treba predstaviti Crkvi Božjoj, kojoj i dalje progovara svojom vjerom i djelima milosrđa.

Uzimajući u obzir hvalevrijedne prosudbe koje su izrekli neki od naših prethodnika o svetosti života Guida de Montpelliera, te nakon brojnih zahtjeva neprestano upućivanih od strane kardinala, biskupa, redovnika, a iznad svega Redova, Kongregacija i Instituta nadahnutih Pravilom i životom sv. Guida, kao i laika koji su se obratili Svetoj Stolici za dodjelu liturgijske časti Guidu de Montpellieru, Mi, sa sigurnom sviješću, smatrajući izvrsne zasluge Guida de Montpelliera, dosad prisutnog u Crkvi, našom voljom, za dobro duša, odlučili smo dati poseban znak milosti.

Stoga, našom apostolskom vlašću, upisujemo u katalog blaženih Guida de Montpelliera, a za spomen koji će biti 7. veljače, s liturgijom časova i euharistijskim slavljem, određujemo da će biti obvezan toga dana za Redove, kongregacije i ustanove *Santo Spirito in Sassia*, kao i za ustanove nadahnute Guidovom karizmom.

Dano u Rimu, Lateran, 18. svibnja 2024., bdijenje svetkovine Duhova, dvanaeste godine našega pontifikata.

FRANJO